

บันทึก

เรื่อง หรือข้อกฎหมาย

(อำนาจในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร)

สภากรุงเทพมหานครมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท ๐๒๐๐/พ.๔๙ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ได้เสนอญัตติขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและแก้ไขปัญหาการจราจรในเขต กรุงเทพมหานคร ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมัยประชุมสามัญครั้งที่ ๑ (ครั้งที่ ๕) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร ได้ลงมติเห็นชอบกับญัตตินี้ และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว จำนวน ๒๙ คน โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้เสนอชื่อสมาชิกสภาและบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาให้สภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๔ คน และทางฝ่ายสภาได้เสนอบุคคลที่เป็นสมาชิกสภาและมีได้เป็นสมาชิกสภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๕ คน

สมาชิกสภาฯ ฝ่ายหนึ่งได้ทักท้วงว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ เพราะขัดต่อมาตรา ๓๘^๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๔ และข้อ ๘๕^๒ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๔ ดังนั้น ฝ่ายสภาจึงไม่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ และในทางปฏิบัติเท่าที่ผ่านมาฝ่ายสภายังไม่เคย

^๑มาตรา ๓๘ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมีได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ จำนวนกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

^๒ข้อ ๘๕ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาหรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภา ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้เป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งคณะ จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากสมาชิกสภา

คณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครคณะหนึ่งให้มีจำนวนตามที่สภากำหนด

เสนอชื่อบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครแต่อย่างใด

สภากรุงเทพมหานครได้พิจารณามาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่งบัญญัติว่า “สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร” ประกอบกับข้อ ๘๔^๓ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งได้กำหนดให้อำนาจสภากรุงเทพมหานครในการเลือกบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญได้เช่นเดียวกัน จึงเห็นว่ากฎหมายได้ให้อำนาจแก่สภากรุงเทพมหานครในการเลือกผู้มีได้เป็นสมาชิกสภาตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญได้ ส่วนความในมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ นั้นเป็นเพียงบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรว่ามีสิทธิเสนอทั้งสมาชิกสภาหรือบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภาให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญได้ในจำนวนเท่าใด

สภากรุงเทพมหานครจึงขอหารือในปัญหาข้อกฎหมายว่า ฝ่ายสภามีอำนาจเสนอชื่อบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ ของสภากรุงเทพมหานครได้หรือไม่ เพื่อจะได้ถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรุงเทพมหานคร (สำนักปลัดกรุงเทพมหานครและสภากรุงเทพมหานคร) แล้ว ข้อเท็จจริงได้ความเพิ่มเติมจากผู้แทนกรุงเทพมหานครว่า ในคราวประชุมสภากรุงเทพมหานครสมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๑ (ครั้งที่ ๕) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ ที่ประชุมสภากรุงเทพมหานครได้ลงมติเห็นชอบกับญัตติของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวจำนวน ๒๙ คน โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้เสนอชื่อสมาชิกสภาและบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกสภาให้สภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๔ คน และทางฝ่ายสภาได้เสนอชื่อบุคคลที่เป็น

^๓ข้อ ๘๔ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาหรือบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภาตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการวิสามัญให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและเสนอรายงานต่อสภากรุงเทพมหานครเรียบร้อยแล้ว

๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

สมาชิกสภาและมิได้เป็นสมาชิกสภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๕ คน มีสมาชิกสภาท่านหนึ่งได้พูดทักท้วงว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ เพราะขัดต่อมาตรา ๓๘^๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และข้อ ๘๕^๕ วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ แต่สภากรุงเทพมหานครเห็นว่าสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ได้ตามมาตรา ๓๘^๖ วรรคหนึ่ง และตามข้อ ๘๕^๗ วรรคหนึ่ง และสภามิได้ใช้อำนาจวินิจฉัยตีความตามข้อ ๑๒๖^๘ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ แต่ประการใด แต่อย่างไรก็ตาม สภากรุงเทพมหานครเกรงว่าอาจจะเกิดปัญหายุ่งยากแก่เจ้าหน้าที่ในการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมขึ้นได้ หากปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับสภากรุงเทพมหานคร จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายว่า สมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลผู้มิได้เป็นสมาชิกสภาฯ ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ได้หรือไม่ เพราะข้อ ๘๕ แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ขัดกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) เห็นว่า ปัญหาที่สภากรุงเทพมหานครหารือมานั้น ถ้าเป็นปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่งสภากรุงเทพมหานครตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ สภากรุงเทพมหานครย่อมจะวินิจฉัยชี้ขาดได้เองตามข้อ ๑๒๖^{๑๐} แห่งข้อบังคับการประชุมสภา

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^๘ข้อ ๑๒๖ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานสภาขอปรึกษา หรือสมาชิกสภาเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

^๙มาตรา ๒๙ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานครและคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร วิธีการประชุม การเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบ และความเรียบร้อยและกิจการอื่นอันเป็นหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๙)

กรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ที่กำหนดว่า ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด จึงได้แจ้งให้ผู้แทนกรุงเทพมหานครทราบว่า ปัญหาที่หารือมานี้น่าจะอยู่ในอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัยหาใช้คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ แต่ผู้แทนกรุงเทพมหานครยืนยันและขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายที่ว่าฝ่ายสภามีอำนาจเสนอชื่อบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภาตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครได้หรือไม่ เพราะเป็นปัญหาแก่เจ้าหน้าที่ในการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม และสภากรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท ๐๒๐๐/๒๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกายืนยันเพื่อขอให้วินิจฉัยเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายที่ว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภาให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๓๘^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ได้หรือไม่ เพราะข้อ ๘๕^{๑๓} แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ขัดกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือของสภากรุงเทพมหานครแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครเพื่อกระทำการกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้ ดังนั้น การตราข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ก็ต้องอาศัยและกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้วก็ทำให้เห็นว่าข้อ ๘๕^{๑๔} วรรคหนึ่ง แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ที่บัญญัติว่า สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครได้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัตินี้ดังกล่าวก็ชี้ให้เห็นว่ามติของสภากรุงเทพมหานครในการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานครในกรณีนี้ย่อมชอบด้วยมาตรา ๓๘^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และข้อ ๘๕^{๑๖} แห่งข้อบังคับ

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

การประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ แล้ว

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบูรณ์

(นายอมร จันทสมบูรณ์)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๒